

CANADA STÖRSTA OCH BÄSTA SVENSKA TIDNING I CANADA, UTGIVS HVARJE ONSDAG I WINNIPEG, MAN., AF FLEMING PRINTING CO. LTD

PRENUMERATIONSPRIS. Helt År (10 Företag) \$1.00 Halvt År 50c Tre månader 35c Helt år till Sverige 2.00 Halvt År 1.00

KONTOR, Tryckeri och Bokhandel är belägt på 239 Fountain St. invid Sv. Luth. Kyrkan. Besökande landsmän alltid välkomna. Adressera alla förändringar till

CANADA, WINNIPEG, MAN. BOX 204

REDAKTION: AUGUSTUS G. OLSSON, JOHN E. LIDHOLM

Ouppgjorda frågor mellan Canada och Förenta Staterna

För 9 år sedan tillsattes en internationell kommission för att behandla och om möjligt undanröja tvistigheterna mellan Canada och Förenta Staterna. Frågorna som upptogs voro flera och af vidt skild innebörd. Bland dem var frågan om de nordatlantiska fiskerierna, fisket i Behrings hav, immigrationsfrågan, Alaska-grännsfrågan samt frågan om revidering af Öfverenskommelsen från 1817 om örlogsskepp på de stora sjöarna. På grund af skilligheterna i Alaskafrågan blevo kommissionens arbete och förhandlingar afbrutna och utan resultat. Alaskafrågan blef sedan löst till Canadas nackdel af en annan kommission som mötte i London. Det synes nu som om man hade god grund för att säga, det de andra frågorna, eller åtminstone flera af dem, äro på god väg att blifva uppgjorda genom diplomatiska förhandlingar, som nu föras och i hvilka Canada representeras genom brittiske ambassadören i Washington, Mr. Bryce.

Mr. Bryce reste för någon tid sedan till Ottawa för att konferera med Canadas regering i Ottawa. Några af de ledande tidningarna i Förenta Staterna, som t. ex. New York Evening Post, Chicago Tribune m. fl., hafva nämnt sig olika punkter, angående hvilka Mr. Bryce och statssekreterare Root hafva haft överläggningar. Frågorna gifvas som följer:

- 1. Nulla reciprocitet. 2. Niagara-fallens bevarande och bestämmande af Canadas och Amerikas rätt till vatten från sjöarna för hushålls- och sanitetsändamål. 3. Bevarandet af säl-hjorden i Behrings-sjön. 4. Regleringen af fiskerierna i de stora sjöarna och på Atlantiska och Stilla oceanens kuster. 5. Revidering af bestämmelsen från 1817 angående örlogsskepp af de stora sjöarna. 6. Fastställandet och märkandet af alla delar af gränserna som nu äro ofullständigt betecknade och öppna för dispyt. 7 och 8. Transit-rätt för köpmangens från endera landet genom (eller öfver) mellanliggande territorium af det andra. 9. Tillämpningen af lagen om utländska arbetare för medborgare af Canada och Förenta Staterna. 10. Ömsesidig (reciprocal) grännskontroll af gränsarbetarna från endera landet att operera i det andra landets territorium. Transporteringen af fånglade personer i förvar af tjänstemän från ena landet genom delar af det andra. 12. Reciprocitet i räddnings- och bärgningsarbeten (a sjön). 13 och 14. Tillåtelse att begagna flottningsskidor på St. Johns-floden. Uppgörande af en del skadeståndsmål, som medborgare från endera landet hafva mot det andra.

En dygert 115 årsminne.

Sistlidne 29 Mars påminner om en mörk dag i Sveriges historia. Det var då 115 år sedan konung Gustaf III dog genom följden af det skott, som kapten Anckerström aflodade mot honom på maskettbalken i operahuset den 16 mars 1792. Konung Gustaf hade ådragit sig adelns ovilja genom att ifrågasätta detta stånd en del af dess förmåner och i stället göra sig närmare förbundna med de ofrånliga. En mängd adelsmän hade därför nedlagt sina ämbeten, och de förmåna familjer, som utgjort konungens umgängskrets, hade af missnöje till största delen lemnat hovet, som därigenom förlorat mycket af sin förra glans och munterhet. Sannolikt skulle ändå ej adelspartiförbittring ledt till så svåra följder, om icke den franska revolutionen bidragit att ytterligare förvidla sinnet. Under vintern 1791-1792 bildades en sammansvärjning, hvars syfte var att röjda konungen ut vägen, dels för att få bort hans för de höga herrarna förhatliga person, dels för att åstadkomma en statsövergång och få slut på det evigheds styrelsesättet. En på hörsning för detta kapten Jakob Johan Anckerström, 30 år gammal, 1790 invecklades i en kätting för hastigt tal mot konungen, åtog

Anckerström röjdes redan dagen efter mordförsöket genom de bortkastade pistolerna och beklände genast brottet. Den 19, 20 och 21 april 1792 blef han ställd i hälsjura och ofrånliga på öfverståll i Stockholm, och den 27 april behålls han vid Skanstull, sedan han föret mist bögra händer. Genom att konungen ej genast dog, misslyckades det tilltänkta revolutionsförsöket redan från början alldeles, och så stor blef förbittringen öfver dædet och mot konungens motståndare öfver hela landet, att dessa stodo i fara att falla offer för folkets raseri. Alla de sammansvärjare skulle blifvit på det strängaste straffade, om ej hädigt Karl (sedernär Karl XIII) lagt sig emellan, så att dödsdomarna ändrades till evig landsflykt.

Ehuru man först hoppades, att konungen lif skulle kunna räddas, tog sjukdomen snart en svår vändning, kanske särskildt till följel af det i pistolens inlagda skroten, och "tjuarkungen" slutade sina dagar den 29 mars 1792. Hvad som kunde hänt, om han fått leva, är ju svårt att säga. Men Gustaf III var, om man tager hänsyn till Sveriges välfärd i det hela, landets bäste furste under 1700-talet. Och kanske skulle hans son, den olycklige Gustaf IV Adolf, dökumenterat sig bättre, om han ej genom faderns förtidiga framfalle blifvit konung långt innan han kunnt bli den mogna ålder, då folk i allmänhet kunna ångörulunda tillfredsställande fullgöra långt mindre fordrande kall. Foga troligt är, att Sverige, om ej Gustaf III:s död inträffat i förtid, skulle förlorat hela sitt betydande område öster om Bottniska viken. I Gustafs vidtomfattande politiska planer ingick även att förvärva Norge, och kanske skulle det landet, om det fast införlivats med Sverige, hvilat på den tiden var mer än halftannan gång så stort som nu, blifvit belästat med en sådan förening, liksom det under flera hundra år var nöjdt med att sasom en provins vara införlivadt med Danmark. Allt detta får ju emellertid lemnas därhån. Men visst är att konung Gustaf III:s död var en för vårt gamla fädernesland ytterst ödesöfver händelse, och de minnen, som därmed äro förknippade, höra till de vemodfullaste i Sveriges historia.

Från änga till elektricitet. Ängans aflösande med elektricitet som drivkraft, är ett sporsmål, som för hvarje dag dryttas allt ifrågare. I detta äsende har det väckt ej ringa uppmärksamhet att ett par ansedda Chicagoelektriker, Stillwell och Putnam, ha beräknat, att de amerikanska järnvägarna genom öfvergång från änga till elektricitet kunde bespara sig en årlig utgift på \$1,150,000 i driftskostnader och de ha äfven bevisat, att ombytet kunde göras för en kostnad, som bringar frågan inom de praktiskt utförbara möjligheterna. De fastslå, att ett elektriskt lokomotiv kan utföra samma arbete som två ånglokomotiv och att det skulle behövas omkring 24,000 elektriska lokomotiv för att ombesörja bantrafiken här i landet. Då hvarje lokomotiv beräknas till \$25,000 skulle anskaffandet af samtliga nya lokomotiv kosta \$600,000,000. Installeringen af det nya systemet skulle medföra en utgift för koppar af omkring \$750,000,000. På omkring 12 år skulle alltså med den ovannämnda årliga besparingen utgifterna för systemförändringen vara inlösta.

De båda ingenjörerna förorda icke en plötslig öfvergång från det gamla systemet till det elektriska, men de auser, att detta inte blott skall tränga sig fram till fronten, utan sända afsläpningar skola utgå från järnvägarna att införa elektricitet som en driftbesparing, då lagstiftning och styrelse tvinga dem att draga mindre växlar än tilltills på folkets förmåga att betala.

Själens Tyngd. Tjere framstående läkare i Massachusetts hafva nyligen företagit och avslutat en del experiment för utredande af frågan om det finnes en själ i människokroppen och i sådant fall om denna själ beröfves från kroppen kan upplättas af premiskosinet genom någon särskild material förmimelse. Undersökningarna, som pågått i sex dagar, på ett sanatorium hafva tilltills ytterst hemliga, ehuru resultatet nu komma att offentliggöras.

I hvarje särskildt fall placerade läkarna den döende patientens säng på en väg, därtill särskildt inrättad och som balancerades med kontrollerade vikter. Viktens känslighet kan man förstå, då man omtalar, att den utmärkte en så ringa förändring som en trossel af ett ounce. I det ögonblick patienten allid inträffade det vid alla dessa företagna undersökningar, att vägarom sänktes på samma sätt som om en tyngd lyftats från den vägarom, som uppar patientens säng. Lektor Duncan Macdougall i Harvard, som ledt undersökningarna, öfverraskades härom dagen af en tidningsman, som begärde uppläsning i denna intressanta sak. Vi anse oss böra upplysa, att denna läkare tror hvarken på spritismen eller andra hemlighetsfulla fenomen, med mindre de blifva vetenskapligt bevisade och förklarade, i följd hvaraf hans experiment just tillkommit för att erådla vetenskapliga fakta. Doktora yttrade: "Under min praktik bland lazarettspatienter som visade mindre de blifva vetenskapligt bevisade och förklarade, i följd hvaraf hans experiment just tillkommit för att erådla vetenskapliga fakta."

Resebref (För 'Canada' af J. E. Forslund.) Wien, den 17 mars 1907. Herr Redaktör! Då jag nu nått ändpunkten af min resa österut, torde det vara lämpligt att sända några ord, innan vi komma allt för långt från minnen och dessa blifva för svaga. I mitt bref från Hamburg nämnde jag något om livet i den tyska stora 'berhallen', och det torde möjligen intressera läsekretsen att höra, huru där tillgår. Som jag var ensam den kvällen, besöt jag mig att öfva några plögn på det utmärkte ölet samt göra några iakttagelser. Publikken bestod af medelklass och var mycket hyggelig. Pappa satt där med sin gamla galanta och ett par dottrar, som naturligtvis hade sina beundrare. Här och där vid bordens syttes ett ömt par, som utbytte beskedliga smekningar mellan ölkunnarna. Korf och öf syntes vara hela summan af förtäringen, hvilket inman uppgjordes med ackompanjement af den vanliga orkestrern, som förresten spelte ganska bra. Emellertid uppträdde en eller annan kharakter med liten röst och dö kläder, hvilket dock ej syntes störa familjeidén. Efter att hafva öde-

Helsosamt Bröd. Ni kan icke underhålla en frisk familj med dåligt bröd. De friskaste familjerna i stan begagna vårt bröd. Att vara frisk, menar att vara lycklig, och om Ni önskar att blifva hälsaderna fråga efter. Bageri: Hörnet af Portage & Spence St. Telefon 1030.

Prenumerera på "CANADA" lagt två timmar samt 7 1/2 cents var det dock nog. Stäpna syntes emellertid roa sig på sitt allvariga sätt.

Från Hamburg till Berlin går resan på något öfver 4 timmar genom växlande landskap. Spår af den hårda vintern syntes liest hvar i form af is och snöbankar. I Berlin, som hålles lika rent som ett nykurdadt golf, finnes ju mycket se på. På den korta tid, jag hade till mitt förfogande, hann jag dock se den framför riksdagshuset beläggna "segerallén" med sina omfransk-tyska kriget vittnande trofeer och statyer, såsom Bismarck, Moltke m. fl. På hvardera sidan af den långa allén funnas statyer af de regenter, som under årens lopp haft något att göra med Tysklands framgång. Ute vid Wilhelmplatz finnes ett vackert grafkor hvare figga Drottning Louise, välkänd från Napoleons dagar, samt Kajsar Wilhelm den Fste och hans gemål. Då Winnipeg kan skryta af Eaton's stora butik, föll det mig in att besöka en dylik affär i Berlin, nämligen Wertheim på Leipzigerstrasse. En hvar som gästar Berlin bör besöka denna butik som är inredd på det alla vackraste. Under den Linden med Brandenburger Thor och Friedrichstrasse äro de tillgängliga gatorna och äro nattetid mycket frekventerade. I själva verket går det nöjesökande Berlin icke till sängs förrän mycket sent på morgonen. Kaféerna börja fyllas ungefär 12-1 på natten, i det fallet är Berlin en mycket bemärkt stad.

Från Berlin till Prag göres resan på ungefär 7 timmar och är, om man kommer via Dresden, mycket intressant. Banan löper längs Elbefloden, på hvilken ett förligt lif råder. Fullastade prämar flyta med strömmen mot Hamburg, medan andra dragas upp af hjulbåtar till de olika punkter, hvarest lygnadstaden och lera inlastas. En mängd fraktkods befordras också denna väg. Klippformationer längs floden är synnerligen intressant och måste sommartiden, då den är klädd med grönska, erbjuda en härlig anblick. Rinnerna af ett och annat gammalt slott synas ibland.

Prag är en gammal och sumtlig stad, som dock börjat något moderniseras. I själva hjärtat af staden, hvarest judarne voro hänvisade voro gatorna mycket tränga, "krokiga" och delvis hvillda. Den gamla judekyrkogården är Prags måhända största sevärdhet. Den påstås vara öfver 2000 år gammal och riken sigliga sex djup. Otaliga gravfjärder, lutande i alla riktningar, gifvo en bild om gravvårns fäthet och mångfaldiga innehåll. Ett minnesmärke öfver martyren Huss höll på att resas i närheten af Teinkyrkan, hvilken innehåller minnen om Tycho Brahe. Den märkbara bron som förbinder staden med den kungliga borgen, är prydd med Helgonbilder och Kreuzfix. I själva verket synes den yttre fröheten tilltaga i samma grad som sumtens. Så t ex finnes ingen möjlighet att tvätta sina händer, om man vill intaga en måltid på en restaurang. Bad synas mycket svåra att få. Staden blir död kl. 10 på kvällen och portvakten måste alltid ha sin afgift för att släppa folk in efter kl. 10.

Då man åter har man nöjet gifva 3 kypare dricksupplägnar, nemligen först den som serverar ölet, vidare den som bär in maten och slutligen den som inkasserar räkningen's belopp. Han är för öfrigt den högtidligaste i laget. Den enda förstöröse dessa folk synes hafva är att sitta på kaffer och läsa tidningar. Böhmarna äro för öfrigt ett mycket sorgset folk. Prag är synnerligen rikt på gamla minnen, bland annat af svenskarnas inträde under 30-åriga kriget. Där man nämnda bron utpekats just huru långt de kommo, innan underhandlingar inleddes. Slottets läge är storartadt, ehuru byggnaden sjelf icke är mycket tilltalande. Därmed är den under restaurationsvarandet katedraken så mycket vackrare.

J. E. Forslund.

DOKTORERNA Simpson och Halpenny 216 McIntyre Block. TELEFONER: Kontoret 272 Dr. Simpsons bostad 672 Dr. Halpennys 127

Svensk Läkare. DR. C. E. JOHNSON Kontor: 592 Main St. Allman Block. Mottagnings-tid 10-12 f.m. 1-30-4-30 e.m. Telefon till Kontor 538 Telefon till Bostad 539 Bostad: 159 Cathedral Avenue Sjukbud under 1 ått-n, personligen eller en telefont erhålla prompt tilllys.

Björnson & Brandson LÄKARE. Kontor: 650 WILLIAM AVE., Telefon 89. Mottagnings-tid: 1.30 - 3, 7 - 8 a.m. Bostad: 620 McDermott Ave., Telefon 4300.

Dr. R. B. Anderson Läkare och Kirurg. Hörn af Dufferin Ave. och Main St. Telefon 2444

Skand. Advokat Thos. H. Johnson, Barrister, Solicitor, Etc. Kont. 7, Room 31, CANADA LIFE BUILDING, Hörn af Main och Portage Ave.

Munroe & West Advokater, Solicitors, Notaries Public Kontor 449 Main St., Winnipeg, Man. P. O. Box 33. Telefon 96

Tjocka, Svullna Kortlar som vålla svårighet vid andhämtning eller svällning, kunna borttagas med ABSORBINE Ingen blåsa, intet bortfrätt hår, och Ni kan begagna hästen för arbete hela tiden. \$2 per flaska. Bok 3-C Fritt.

Windsor Mejeri Salt Det bästa kostar ej mera. En grad-ett pris. Där äro inga underhålliga slag af detta Salt. -Det är allt 'bäst' rent och torrt, med bästa saltsmak. Det är bäst för smörberedning-gör att smöret håller sig längre. Detta veta Grocery-handlande. Fråga dem.

Önskas En snäll och god flicka eller ett äldre fruntimmer såsom hushållerska på farm i Alberta, belägen nära järnväg och stad. God Plats Garanteras. För vidare underrättelser tillskrif GUST. J., c. o. "Canada", 259 Fountain St., Winnipeg, Man.

Imperial Bank OF CANADA Kapital, (Inbetalt) \$1,500,000 Reserve Kapital 4,700,000 Gällande intresse betalas å depositoner. SPARBANKS AFDDELNINGEN REKOMMENDERAS. Växlar dragas på alla platser i Sverige, Norge och Danmark, äro betalbara i kronor. HJUFVINDKONTOR. Tillfälligt lokat, medan vår nya bankbyggnad uppföres, är öppet af McDermott och Albert Sts. N. G. Leslie, Manager. NORTH END FILIAL Hörn af Selkirk och Main St. F. P. Jarvis, Manager.

The Molsons Bank Hufud-Kontor: Montreal. Inskopierad 1855. Kapital, (Inbetalt) \$3,000,000 Reserve \$3,000,000 Utöfver allman bankförordning. 49 afdelningskontor i Canada. Kollektion utöfres i alla delar af Dominion och emot lagsta arvode. Vi draga särskild uppmärksamhet till vår sparbankssparbör, i hvilken högsta ränta betalas å insatta belopp. Manager för Winnipeg afdelningenskontor: E. F. KOHL, Hörn Bannatyne ave. och Main st.

A. S. BARDAL BEGRAFNINGS BYRÅ Begravninngar utöfres skyndsamt till moderat pris. HYRKUSKVERK, Första klassens droskor. Telefon 306. Bardal Block, 121 Nena st.

J. THOMSON & CO. LIKBESÖRJARE 501 Main St. - Miut emot City Hall. Telefon 1.

Clark Bros. & Hughes LIKBESÖRJARE 386 Portage Ave. Steele Block

AMBULANS Kerr, Bawlf, McNamee LIMITED LIKBESÖRJARE. Telefon 413. 1229 Main Street WINNIPEG.

PATENTS PROMPTLY SECURED We solicit the business of Manufacturers, Engineers and others who require the advantage of having their Patents secured by the best of experts. Our Inventors' Advice and Expenses, Marion & Marion, New York Life Insurance Co., and Washington, D. C. U.S.A.

Om Ni önskar ett hem i Winnipeg eller omnejd, besök oss! Vi sälja sex olika terminskontrakt. Lätta månatliga arbetsbetalningar och utan besvärigheter. Hvarför vill Ni betala hyra till någon, när Ni kan i stället afbetala den månatliga afgiften på eget hem och därigenom försäkra eller fördelen att bo under eget tak. Vi bygga hus åt eder på egen lott, eller förskaffa lott, om Ni så önskar. Sänd in ansökan nu! Besök, skrif eller telefonera genast och hör efter våra vilkor, som äro inom räckhåll för hvar och en. Provincial Contracting Co. Limited Öppet om aftnarna kl. 7-9. Kapital \$150,000. Kontor: 407-408 Ashdown Block. Telefon 6574. Winnipeg